

Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku

Pravoslavná kaple Svatého Kříže

ПРАВОСЛАВНАА ЦЕРКОВЬ СВАТАГО КРЕСТА

Pravoslavná Božská liturgie sv. Jana Zlatoústého se zde slouží každou první sobotu v měsíci od 9 hod.

0 české pravoslavné církvi

Pravoslavná církev v České republice je plně samostatná národní pravoslavná církev, jedna z rodiny světových pravoslavných církví, mezi nimiž zaujímá ctihodné místo Jerusalemská církev. Světové Pravoslaví se skládá z patnácti samosprávných (tzv. autokefálních) církví, které jsou spojeny jednotou společné orthodoxní křesťanské víry, episkopátu a liturgie, spravují se však každá samostatně. Mezi pravoslavnými církvemi ve světě je první v pořadí cti (dle principu „první mezi rovnými“ tj. bez jakékoliv nadvlády nad ostatními) Konstantinopolský patriarchát (Řecká církev). Odsud k nám v r. 863 přišli na Velkou Moravu sv. Cyril a Metoděj (jejichž kulturní dědictví zachovávají slovanské pravoslavné církve podnes, mj. používáním staroslověnského jazyka při bohoslužbách - viz též např. cyrilský nápis zde nahoře). Nejpočetnější z pravoslavných církví je dnes Ruská pravoslavná církev. Nejvyšším představitelem místní Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku je vladyka Kryštof, arcibiskup pražský, metropolita českých zemí a Slovenska.

Pravoslavná církev se na našem území začala ob-

novovat již v rámci obrozenectví (pravoslavnými se stali např.: Sladkovský, Rieger, Grégr a dal.); koncem 19. století už byl v Praze organizován pravoslavný církevní a liturgický život. Plné obnovení České pravoslavné církve však bylo umožněno až se vznikem Československé republiky (1918) a vysvěcením českého pravoslavného biskupa Gorazda v r. 1921 v Srbsku. Tím bylo zahájeno dvacetileté období šíření a rozvoje českého pravoslaví, do něhož však tragicky zasáhla druhá světová válka. Sv. Gorazd zemřel mučednickou smrtí v r. 1942 v souvislosti s ukrýváním vojáků, kteří provedli atentát na Heydricha. Když byli tito vojáci odhaleni v kryptě pravoslavného chrámu v Praze, byl biskup Gorazd i s dvěma pražskými kněžími a předsedou laiků popraven. Vedle nich bylo zatčeno a umučeno dalších skoro dvě stě pravoslavných církevních pracovníků. Ostatní duchovní byli deportováni na nucené práce do Německa. Česká pravoslavná církev byla nacistickými okupanty zakázána a její majetek zkonfiskován. Po válce byla naše církev opět obnovena a od r. 1951 je plně samosprávná čili autokefální. I přes rozdělení Československa na dva státy zachovala místní pravoslavná církev jednotu.

0 budově kaple Svatého Kříže (nebo „Svatého grálu“)

Trojboká kaple Svatého Kříže byla postavena na místě bývalé studánky u kostela svaté Trojice v roce 1761. Pověst praví, že ve studánce byla zá-

račná, uzdravující voda. Od kaple vedla Křížová cesta ke Kalvárii. Dochovala se jedna barokní kaplička zastavení na této cestě.

Telefon na pravoslavnou duchovní správu: 567 309 264